

राणी दुर्गावती योजना – महाराष्ट्र शासन

योजनेचा उद्देश :

- महाराष्ट्र शासनाची नवीन योजना, आदिवासी महिलांच्या सामाजिक व आर्थिक सक्षमीकरणासाठी.
- शिक्षण, आरोग्य, प्रशासन, व्यवसाय, मत्स्यव्यवसाय, कृषी आणि स्वयंरोजगार या सर्व क्षेत्रांमध्ये महिलांना सक्षम करणे.

- महिलांना आर्थिक भार न पडता विविध उपजीविकेची साधने उपलब्ध करून देणे.
- पूर्वी १५% हिस्सा महिलांनी स्वतः भरावा लागत होता, आता १००% सरकारकडून अनुदान.

पात्रता :

- फक्त महाराष्ट्रातील आदिवासी समाजातील स्थायी रहिवासी महिला पात्र.
- आर्थिक व सामाजिकदृष्ट्या दुर्बल आदिवासी महिला.

अनुदानाची रक्कम :

- एकल महिलांसाठी : ₹५०,००० पर्यंत अनुदान.
- सामूहिक योजना (महिला बचत गट) : ₹७,५०,००० पर्यंत अनुदान.
- पूर्णतः राज्य सरकारकडून निधी, लाभार्थ्यांचा आर्थिक वाटा नाही.

योजनेअंतर्गत मिळणारे व्यवसाय व साधने :

➤ एकल महिलांसाठी

- कपडे विक्री किट
- शेळी-म्हैस वाटप
- गाय-म्हैस खरेदी
- मच्छीमारांसाठी जाळे
- कुक्कुटपालन साहित्य
- कृषी पंप खरेदी
- शिलाई मशीन

- चहा स्टॉल, फुलहार, गुच्छ विक्री स्टॉल
- ब्युटी पार्लर साहित्य
- भाजीपाला स्टॉल
- खेळी साहित्य
- पत्रावेळी बनविण्याची यंत्र

➤ सामूहिक (महिला बचत गट) योजनांसाठी

- मसाला कांडप यंत्र
- आटा चक्की मंडप साहित्य
- शुद्ध पेयजल युनिट
- बेकरी उत्पादनासाठी साहित्य
- दूध संकलन केंद्र
- दुग्धजन्य पदार्थ विक्री केंद्र

अर्ज प्रक्रिया :

1. अर्ज संबंधित जिल्हा आदिवासी विकास विभाग किंवा ग्रामपंचायत कार्यालयातून मिळवणे.
2. आवश्यक कागदपत्रे जोडणे:
  - जात प्रमाणपत्र
  - आधार कार्ड
  - रहिवास दाखला
  - अन्य आवश्यक कागदपत्रे
3. अर्ज जिल्हास्तरीय समितीकडे सादर करणे.
4. पात्रता तपासून अर्ज मंजूर होतो.
5. मंजूरीनंतर निधी थेट लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यात जमा.

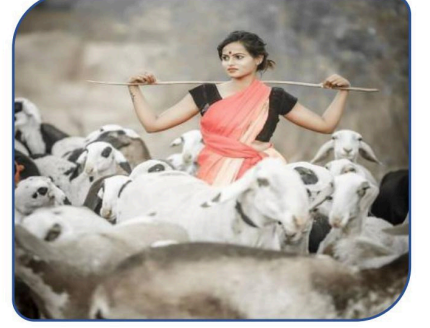
योजनेची अंमलबजावणी :

- राज्यस्तरीय समिती : मार्गदर्शन, निधी वाटप, कार्यक्षमता तपासणी.
- जिल्हास्तरीय समिती : अर्ज तपासणी, पात्रता निर्धारण, अनुदान वितरण.

योजनेचे महत्त्व :

- आदिवासी महिलांना आर्थिक सहाय्य, स्वावलंबन.
- भांडवलाशिवाय व्यवसाय सुरू करण्याची संधी.
- ग्रामीण भागात रोजगार निर्मिती.
- व्यवसाय कौशल्य व अनुभव मिळवून जीवनमान सुधारणा.

सारांश :

- योजना नाव: राणी दुर्गावती आदिवासी महिला सक्षमीकरण योजना.
- लाभार्थी: महाराष्ट्रातील आदिवासी महिला.
- अनुदान: १००% राज्य सरकारकडून.
- उद्देश: महिलांना शिक्षण, आरोग्य, व्यवसाय, स्वयंरोजगारासाठी सक्षम करणे.
- अनुदान रक्कम: एकल – ₹५०,००० पर्यंत, सामूहिक – ₹७.५ लाख पर्यंत.

महाराष्ट्र राज्य दिव्यांग वित्त व विकास महामंडळाच्या मार्फत
दिव्यांग कल्याणार्थ राबविण्यात येणाऱ्या विविध कर्ज योजना

वैयक्तिक थेट कर्ज योजना

